

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhöz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
 Hat hóra 2 frt 50 kr.
 Három hóra 1 frt 25 kr.
 Előfizetési pénzek póstaautóval küldhetők.
 Egyes számok 12 kr-ával kapják a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyházas petit-sor egyszeri közléseért 7 kr.
 kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 krajczár.

A nyiltérben:

minden négyházas garmond sor díja 15 kr.

Velünk összekötöttesben levő hirdető-irodák, elő-
 fizetők, vagy a gyakori hirdetőket totemes díj
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 3. sz.) küldendők.
 Kéziratok vissza nem adandók.

Megjelen: hetenként egyszer.

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba
 (Takarék- és Hitelintézeti épület) kérjük utasítani.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOI LÓ SÁNDOR

- vasárnap reggel. -

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Házalás.

A városnak, mely fejlődni akar s erre képessége is van, simulnia kell a modern társadalmi szokásokhoz, mely úgy külsőleg, mint belsőleg műveltséget és eleganciát kölcsönöz; s minden tekintetben le kell vetnie azon ódon-szerű köntöst, mely szabad fejlődését a testnek megakadályozza. A fát is megnyessük, s csak bizonyos hajtásoknak kegyelmezünk, a melyről felteszünk, hogy ép és egészséges lesz s a jövődö gyümölcsöt megbirja.

Városunknak egy vadhajtsa a szabad és korlátlan házalás, mely jogtalan versenyre kelvén a kisiparral, azt fejlődni nem engedi. A házalás egy neme a kereskedelemnek, mely egy a rábeszélésre hajló s könnyen hívó közönséget a lelketlen vigécek és handlék, magyarul szólva, becsapják. Oly kinövés, oly vadhajtsa ez, hogy tovább tűrni nem lehet, ha csak azt nem akarjuk, hogy ezt a vadhajtsát maga a fa is megsínylje.

A házalás az 1852. évi szeptember hó 4-én kelt nyilt parancs által van szabályozva, melynek hiányait az 1867. XVI. és 1878. XX. t. cikkek pótolják. Ezekben tüzetesen fel van sorolva, hogy kik és mily körülmények között kaphatnak házalásra engedélyt, s melyek azok a termékek, melyeket házalás útján szabad elárusítani. Am ezen nyilt parancs és törvények magukat a helyi speciális viszonyokat nem érintik. Ezek egy általános elvet tartalmaznak, a helyi speciális viszonyokkal azonban nem foglalkoznak. És ez az oka, hogy városunkban a házalás szabadjára hagyott, s mely most, mint egy haszontalan kinövés, elszívja a fától az életnedveket.

Hétről-hétre, napról-napra majdnem beleütközünk a házalókba, kik az egyik házból ki, a másikba be a legszemte-

lenebb módon ránk tukmálni iparkodnak ócska áruikat. Ha kilökjük az ajtón, bejönnek az ablakon s nem távoznak addig, míg valamit meg nem vásároltunk. Méltán csodálkozhatunk, ha eddig szegyet nem ütött rendőrségünk fejébe, mert nem csak anyagi, hanem közrendészeti érdekeink is hangosan követelik immár ezen ügy rendezését.

A törvény világosan rendelkezik a házalók könyvecskéjének rendőri látta-mozásáról. Ennek daczára a látta-mozás több ízben elkerültek, s a vigécz nyomát csak akkor kezdik bottal ütni, mikor az a hetedik határban jár.

Eltekintve attól, hogy ezen házalók és házalást tűző kereskedők terjesztik a fertőző betegségek legnagyobb részét, hogy kisiparosaink megélhetését akadályozzák, a házalás már közrendészeti szempontból is az egész város területén eltiltandó. Eltiltandó pedig egyszersmindenkorra, mert a rendőrség feladata megoltalmazni a polgárságot a házalók tolokodásától, azok rászedésétől, annak kötelessége a haszonvehetlen s értéktelen árukkal való szemfényvesztés megakadályozása.

Általános tapasztalat, hogy házalóink cikkeit a külföld importálja és legnagyobb részük nem egyéb, mint külföldi cégek vigécei, kik rajokban előzönlük az egész országot, a magyar iparnak csak kárára és ártalmára vannak. A minimumig korlátozni, sőt, ha lehet, meg kell semmisíteni a házaló kereskedést, kivéve az országos vásárok alkalmával. Minden tekintetben elejét kell venni a bajnak.

De az esetben, a kiknek a törvény a házaló kereskedést megengedi, vagy a kiket egy hozandó szabályrendelet ilyesmire feljogosít, tartozzanak azok is az ellenőrzés és az esetleges panaszok könnyebb elbírálása céljából há-

zaló könyvüket láttamoztatni. Kivételt sem szegényebb, sem gazdagabbnak engedni nem lehet.

A miről a törvény nem intézkedik, körvonalozzuk mi szabatosan és határozottan szabályrendeletileg.

E végből tiltsa meg a város a házról-házra eladási hely nélkül üzött kereskedést, mint azt Besztercebánya város tette az 1885. évben.

És pedig tiltsa meg a város a házalást oly képen, hogy a törvényben a lakosság részére biztosított jogokat és a törvényben tüzetesen felsorolt eseteket kivéve, házalásra engedélyt nem ad, s azt csak is az országos vásárok alkalmával engedi meg, de ezt is olyképen, hogy az áruk csupán a vásártéren hozhatók forgalomba.

Kösse össze ezen tilalmat egyenes büntetőjogi szankcióval, mely az át-hágókat könyörtelenül sújtsa.

Akkor talán nem kell panaszkodnunk a vigécek deszkabódéja miatt, mely előtt ácsorogva nagy hangon kurtólik bámulatos olesó(?), de minden bizonynyal még bámulatosabb rossz portékájuk miatt. Akkor nem kell örökösen tartanunk a házalók alkalmatlan-kodásaitól, kik a bosszuságon kívül nekünk s velünk együtt a közérdekeknek kiszámíthatatlan kárt okoznak.

Hozzon ez ügyben a város mielőbb szabályrendeletet. Szerezzen aztán érvényt a betűnek. Akkor talán az alapos érvágás még megmenti mindazt, a mi megmenthető.

A Körnöczbányai Casino.

(1844—1894.) Ötven évi fennállásának rövid történeti vázlat.*

Összeállította: Pszotka Ferencz.

Századokon át, a hogy édes hazánk politikai ügye a Habsburg dynastiával össze-

* Az ötven éves jubileum alkalmából kiadott ily című emlékfűzetet érdekes tartalmánál fogva, egész terjedelmében közzé tesszük.

Őz azonban és Szolaresik, e reményteljes két ifjura nézve a halálítélet helyben hagyott.

Őz Pál a ritkatehetségű fiatal alig 25 éves ügyvéd halálítélete azon okoknál fogva nem másított meg, mivel remek önvédelmében be tudta bizonyítani igazságon alapuló ártatlanságát, a mi mint benne meggyökerezett bűn, vétettet számba bírálta.

Szolaresik Sándorra ugyancsak halál várt, mert fogságának ideje alatt börtönének a falára, szénrel felrajzolta a szabadságfáját, mit a bíróság szintén csak a benne megrogzött gonosz elvek kifolyásának tulajdonított.

A halálítélet június hó 2-án, mint királyi leirat Oz és Szolaresik előtt újból felolvasztatott, melynek erejénél fogva ők is a máj. 20-án lefejezett elvtársaik sorsára jutottak szintén a gyászos helyen pallós alatt multak ki.

És evvel lejátszódott a szomorú tragédia utolsó felvonása.

Mindezen tettek ritka hasonmái a hatalom basáskodásának, melyet talán csak a római Caligulák meg Nerók kegyetlensége, vagy a francia forradalom vérengző rémalakjainak hiena tétéi tudnak csak felülmúlni, mert nem állithatja senki az*, hogy nemzet e mártyrjai, akik csupán jóindulatu elvük áldozatául estek e két napon, érdemleges lett volna számukra e büntetés, mint „felségsértőkre“, mielőtt nem mérlegelné hazánk akkori viszonyait a bécsi erőszakoskodó hatalommal szemben.

Lelkük tiszta volt minden rossz szán-

köttetésbe lépett, így a jelen század elején a Metternich aera alatt is a bécsi kormány által alkotmányunkon s törvényeinken ejtett sérelmek orvoslása, nem különben a reformok előkészítése céljából, hazánk egyik legnagyobb fia, „a legnagyobb magyar“ Széchényi István, miután a mély álomba merült nemzetet majd jó szóval, jó indulattal, majd ostorcsapásokkal felébresztette volna, a reform kibontott zászlajára első sorban e szavakat írta: „Tömörüljünk“!

E célból központokat ajánlott alkotni a társadalomban a gondolatcsere nének, a szükséges teendők, hasznos ujitások és üdvös reformok életbeléptetésére.

Kezdeményezésére első ily Klubb alakult Pozsonyban 1825 ben, az idővel Pestre áttett s jelenlegi „Nemzeti Casino.“

Széchényi eme kezdeményezett eszméje termékeny talajra talált az országban. Pest példájára számos vidéki város csak hamar sietett ily Casinokat alapítani, a mely körökben nem csupán egyszerű társalgás s mulatság volt az összejövetel főcélja, mint inkább a közérdekű napi kérdések megbeszélése; a szellemi és anyagi jólét előmozdítását célzó kezdeményezések hozattak szóba, hogy ott először határozatokká, idővel pedig a közéletben tényekké legyenek.

Körnöczbánya e politikai és társadalmi életkérdés talaja nemcsak hogy nem vala parlag, hanem már is bizonyos fokban élő volt munkálva.

Mint szabad királyi és főbányaváros önálló municipiummal, bánya, kohó-, pénzverő- és egyéb hivatalokkal rendelkezvén, mindenkoron egyrészt számos s nagyobb intelligenciával, másrészt pedig önálló független polgári elemmel dicsekedhetett.

Ily körülmények mellett nem csoda, hogy a társadalmi élet nem csak élénk, sőt igen gyakran nagyon is mozgalmas volt. A szociális kérdések indítványozása, megbeszélése és megvitatására az intelligencia és a művelt polgárság bizonyos gyűlö helyekkel birt, melyek azonban korátnsem az egyszerű kocsma-életben tükröződtek vissza.

déktől. Nemes jelleműkhöz a szönny, a mocskok a legesekélyebb árnyéka sem férközött.

Most ugyan már sokak előtt a feledés fátyola takarja az e naphoz fűződő eseményeket; el lettek temetve a feledékenység homályába azok nevei, a kik ugyanazon egyenlőség hirdetésének kezdeményezői voltak, melyeknek csak 53 évvel később tudta valódi alapját megvetni Kossuth.

Az édes haza földén kifreccscent vérük termékeny talajra talált — az utódok között, s így mondhatjuk a költővel egyetemben, hogy ámbátor:

Kimultak ők, elhaltak ők,
 De győzedelmesen;
 Tettük sugara átragyog
 Időn, enyészeten.

Lelkes Nándor.

Még sugaras a nap...

Még sugaras a nap, zöld az erdő
 És hangos ajku a madár:
 Haragos a fű, szelíd a szellő,
 Bűbájos este dalra vár.

Még a virág sem tudja tán, hogy
 Önéki meg kell halnia.
 Nem hord magában méla vágyat
 Az erdő lombos sátorá.

Boldogol. ők. En jól tudom már,
 Hogy nyárra ős következik,
 Mikor álom bortal le melán
 S erdő, mező levetkezik.

Tudom, hogy a levél lehullik,
 S helyére ül a zuzmára:
 Tudom, ha egy-egy vágyam elszáll
 Nem látom meg viszont soha.

Ujj-Mészáros Károly.

TÁRCSA.

Június 3.

(Folytatás.)

Vádoltattak mint felségsértők, mely váddal olyanokkal szemben is éltek, a kik a kátéről csupán tudomással birtak anélkül, hogy azt olvasták is volna, de sőt még azok is felségsértőszámba vétettek, a kik egy-egy csekély, s még komoly számba nem vehető tettükkel elárulták a francia eszmék iránti hajlamukat. Így Verseghy Ferencz a kitünő expaulinus irónál súlyos körülménynek vétetett s ugyancsak felségsértőnek deklaráltatott, mivel magyarra fordította a „Marseillet.“

A felségsértés vádjára nézve különben szolgáljon idézetül Spillenber Pál akkori ügyvéd tollából kikerült védelmi pontjainak egyike:

„A hazai törvények szerint, csak a király személye ellen irányzott bűnös cselekedet képez felségsértést, föltéve, hogy az illető törvényekben nyilatkozó akarattal bir oly cselekedet végrehajtására, mely a király személyére nézve ártalmas.“

Ugyancsak helyesen fejt meg a tényt, védelmének eme részével is:

„E legsúlyosabb büntény megállapítására következtetések nem elegendők, arra a törvény világos szövege kívántatik. E szerint valamely titkos társaságba való belépés még nem felségsértés.“

Ez tehát világosan kimondja s halomra dönti, a mindenféleképen csüirt-csavart vádak alaptalanságát.

Csak hogy a védőügyvédek nem juthattak sokra védeneczeik védelmezésével, eltekintve már azon, mondhatni brutális körülménytől, mely szerint Németh az ügyigazgató, — kinek nevével utálattal s undorral kell megemlékezni, akadályt gördített a szerencsétlenek szabad védelmében is, amennyiben az ügyvédek megeskettette arra nézve, hogy csak a kijelölt korlátok között s az előirt módon járjanak el a védelmezésben, de sőt még a foglyokkal való érintkezést is megvonta tőlük.

A pör feltünő gyorsasággal lett befejezve, melynek alapján Martinovics és a négy igazgatója fejvesztéssel sújtattak.

Botrányos esetként felhozható Hirgeist, Landerer, Uza és a fiatal lánglelkű Smetanovicska hozott ítéletnél a hétszemélyes tábla eljárása, amely a Bécsből sürgősen leérkezett szigorú rendelet folytán ugyanazokat itéli halálra enyhítőbb ítélet helyett, a kiket az első forum csupán fogsággal sújtott. Így többekre nézve is a büntetések szigorítottak.

Mindezen ítéletek azonban, valószínűleg az idővel tudomásra jutott a nemzetben kelt méltó felháborodás következtében s az esetleges következmények elhárítása céljából újból enyhítve lettek.

Martinovics s a többi négy társa kivégeztetése után a többi foglyokra új ítélet hozatott. Tizenketten szabadlábra helyezettek, a halálraítéltek pedig felmentettek ez ítélettől de részint Kufstein, Grác, majd pedig Brünnbe is vitettek, hol a nevezett helyek fegyházaiba bizonytalan időre elzárattak.

Positiv adatok alapján feltétlen bizton-
sággal állíthatni, miszerint elődeink, jelen
század első tizedében már, a jelenlegi Horn
Frigyes, az akkori Kuzma, Burian L. A.
piaczi 16. számú ház földszinti hátsó ter-
mében billárd, kártya, schach, damenbrett,
domino, lenger puff-játékok s politikai és
társadalmi lapok olvasása mellett találkozá-
s kedélyes harmoniában töltötték estélyeiket
kipihelve napi fáradaimokat és felüdvé-
kedélyhangulatukat.

E kedélyes harmoniának mintegy ter-
mészetes folyományának tekinthető, midőn
1843-ban azon eszme érelődött meg a
(casinónak elnevezett) kávéház helyiséget
látogató „Stammgasztok“ között, hogy tö-
mörülve egy egyesületet — igen egy ke-
délyes „otthon“ alapítsanak, melyben ma-
gok mint házi tagok önkedvük szerint ren-
dezzék be a társadalmi életük e fókuszát.

1843. december 27-én volt, a midőn
a fennjelzett helyiség asztalára letétezt a
„Meghívó“, melyben aláírás végett felhivat-
nak az urak, miszerint egy — jó erkölcsű
férfiak egyesületének — casinónak — mely-
ben a szünórákban kellemetessel a hasznost
egyeztetni törekedjenek, — megalapítása
céljából becses neveiket aláírják. A meg-
hívó eredeti szövege a következő:

Einladung

zum Beitritt in das am 1. Januar 1844 eröff-
net werdende Casino.

P. T.

Wenn es gefällig ist gegen Erlag eines
Guldens in Con. Münze, beim Eintritt und
einer monatlichen Zuzahlung von 30 kr.
C. M. Mitglied des Vereines zu werden und
zugleich die Verbindlichkeit zu übernehmen,
es ein Jahr lang zu bleiben, belieben sich
hier mittels eigenhändiger Namensfertigung
dazu zu verpflichten. Dafür wird den P. T.
Herrn Vereinsgliedern ein der Benennung
„Casino“ würdiges Locale, bestehend aus
zwei auf den Ring Aussicht habenden Zim-
mern, im Hause des Herrn von Kuzma,
drei Zeitungen — eine ungarische und zwei
deutsche — Beheizung, Beleuchtung und
Bedienung gebothen. Kartentisch jedoch und
falls in Folge der Zeit ein Billard ange-
schafft werden sollte — Partiegeld muss be-
sonders entrichtet werden.

Kremnitz, den 27. Dezember 1843.

Az ívet csak hamar 59 ur írta alá;
minek megtörténével egy bizottság küldet-
tett ki, hogy az alapszabályokat dolgozza ki.

Az alapszabályok, melyeknek még impuru-
ma is eredetiben megvan, és magyarul és né-
metül szerkesztvék, egyes főbb pontjai a
következők és az akkori magyarságban így
hangzanak.

A casino 1844-iki január hó 1-ső nap-
ján alakítja magát.

Casino tagja csak tiszta jellemű, jó er-
kölsű és művelt önálló férfi lehet.

Malőr.

— Humoreszk. —

(Folytatás.)

De képzeljék meglepetésemet, midőn
egy sétáközben egyszerre az én elveszett
Magduskám áll előttem, lesújtó tekintete a
földre szegzett, szólni akartam és nem bir-
tam, védeni akartam magamat és nem volt
mivel, azt hittem összedül felettem a világ!
Hisz Magduskámat elvesztettem, hisz más-
nak karjain látott!

A való per réme szívembe költözött.
— Egész valóm remegett, szökní akartam,
de éreztem, hogy új kedvesem egész erővel
szorit karjával magához. — Így álltunk
farkasszemet nézve majdnem 2 percig, hol
Magduskára, hol új kedvesemre tekinttem
tétovázva.

— Magduskám, kezdém reszkelve, de
alig kezdém meg, úgy megretiráltam, mi-
dőn nőm szavaimba katonásan közbevág.

— Elég! — mindent tudok már, utá-
ban nem leszek, többet nem találkozunk,
ezzel megfordult és eltávozott

— De Ma . . . ma . . . Magduskám,
kiálték dadogva utánna s már futni akartam,
hogy a tévedést megmagyarázzam, de társ-
nőm karjai közül nem birtam szabadulni,
ki jóízűen mulatott párbeszédünk felett.

— De az Istenért bocsásson el, kiál-
tám új kedvesemnek, látja, hogy nőm el-
akar válni!

— Hát ez önnek a neje? — szóló ka-
czagva.

— Igen, de bocsásson.

— Most még úgy sem bocsátom,
szólt pajzánul.

— Az Istenért, mit gondol?

Felvételre jelentkezve miután a 13
tagú választottság kilencz tagja a felvétel
mellett titkos szavazással nyilatkozott, —
felvételt — s miután felvételi díj fejében
egy pengő forintot, s havonként 30 pengő
krajczárt tagdíj fejében lefizetett, nevét az
alapszabályok alá írta.

Vendég gyanánt a helyiségekbe, — ha
helybeli csak egyszer s az is csak egy
kaszinó-tag társaságában, — ha idegen há-
romszor léphetett —; ezentul csak lega-
lább három havi díj lefizetése mellett látó-
gathatta a helyiséget. Ily vendéglátogatás
első belépti napja az igazgató által kezelt
könyvben evidencia szempontjából jegyez-
tetett fel.

Az egyesület évente, az első — vagy
ennek távollétében a másodolók előülése
alatt tartandó közülésre kétszer, azaz január
hó első és szeptember hó utolsó vasárnap-
ján gyűl össze. Ezen közületek tanácskoz-
mányi köre — nehogy áradatba csapjon —
strikte meg volt alapítva.

Pontjai a következők:

a) az igazgató és választottság jelen-
tése az intézet állapotáról;
b) a választottság választása;
c) a kaszinó számára szerzendő folyó-
iratok, könyvek stb. kijelölése;
d) a kaszinó további fenntartását és
emelését tárgyzó intézkedések.

A szavazás ezen ülésekben bár mily
tárgy felett mindig titkos vala.

(Folyt. köv.)

Építési szabályrendelet tervezet

Barsvármegye községei részére.

I. ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK.

1. §.

Ezen építési szabályrendelet joghatálya
Körmöcz szab. kir. és főbánya város, Ujbánya
szab. kir. város és Léva rend. tan. város
kivételével a vármegye összes községeire
kiterjed.

ÉPÍTÉSI ENGEDÉLY.

2. §.

Minden új épület létesítéséhez, meg-
lévő épületeknél minden czélba vett át-
alakításhoz az épületek belsejében és azok
tartozékain tervezett azon feljesítmények-
hez, melyek egészségügyi, tűzbiztonsági —
avagy egyéb rendőri intézkedések betartá-
sának szükségességét feltételezik, — a
járási főszolgabíró előzetes engedélye szük-
séges.

3. §.

Templomok, iskolák, községi házak és
egyéb középületek, gyárak és malmok, új-
ból építéséhez az engedélyt az alispán adja
meg, ehez szakértő kell és csak az alispán-
nak van szakértője.

Az ezen épületeken fogantatandó
javítások és átalakításokhoz, a mennyiben
ezek más törvényes rendelkezések alá nem
esnek, — az engedélyt a járási főszolgabíró
adja meg.

4. §.

Az építési engedélyért folyamodó a
tervezett építkezést vagy létesítményt, át-

— Jót, együtt megyünk, bizzon ben-
nem és kimentem az egyszer a hinárból.
Ez bátorítólag hatott reám, együtt si-
ettünk a megrémült Magduska után. (Még
mindig karöltve.)

Utolértük, Ma . . . magduskám, mi-
czuskám, an yalkám, akartam kezdeni védő
beszédemet, midőn ismét nőm erélyes sza-
vai elnémítottak.

— Önt nem ismerem, megiltom, hogy
így szólítson.

— Már beakartam magamat mutatni
rémültömben, midőn új kedvesem hallga-
tásra üszölt.

— Bocsánat nagysád, én egész téve-
désben voltam az előbb, szólt a társnő hi-
zelkedőn Magduskához, — csak később tud-
tam meg, Angelus urtól, hogy kegyetlen
kedves nejét tisztelhetem és szerethetem,
én Angelus ur atyja testvéröccsének a
leánya vagyok, néven Ilonka, reményilem
ez mindent megmagyaráz és nem fog ne-
hezteni férjére, ki ezzel mitsem vétett, kü-
lönben én Pestre jöttem ismerőseimhez.

— Magduskám nagyot nézett.

— Én még nagyobb, ah! de szeret-
tem volna összevissza csókolni Ilonkát, vagy
lévai védő ügyvédde tenni legalább.

Igen Magduskám, úgy van mint Ilonka
mondja.

— De hát előbb miért nem szóltatok?

— Mert egészen kiforgattál a valómtól,
feleltem vissza s társnőm karjaiból kibonta-
kozva átöleltem Magduskámat.

— Mig az ölelés tartott Ilonkának egy
tizest adtam, mit ügyesen zsebébe rejtett.

— De hol voltál eddig? — kérdé nőm.

alakítást vagy javítást az építés megke-
zdése előtt szóbelileg vagy írásbelileg a köz-
ségi építési bizottság elnökének bejelenteni
tartozik.

Egyidejűleg a bejelentéssel, új építé-
seknel és átalakításoknál a terv részletes
leírása, megfelelő költségvetéssel együtt be-
adandó. A terven vagy a leírásban a szom-
szédos épületek távolsága a méret feltün-
tetésével pontosan megállapítandó és a
szomszéd tulajdonosok megnevezendők.

A tervezet és költségvetés a 3 §-ban
említett építkezésnél okvetlen bemutatandó.

A 2 szoba, kamra és konyhából álló
házak építésénél elegendő a beépítendő te-
lek térrajzának és az épület elhelyezése
vázlatrajzának bemutatása.

5. §.

Az építési bizottság elnöke a helyszíni
tárgyalást legkésőbb a bejelentés vételétől
számított 8 nappal kitűzi és arra az építési
bizottság tagjait, az építési engedélyért fo-
lyamodót, valamint a szomszédokat és ér-
dekelte feleket idejekorán és legalább 24
órával a kitűzött nap előtt meghívja.

6. §.

Az építési bizottság tagjai:
1) a községi bíró, mint elnök;
2) a községi, illetve körjegyző, mint
bizottsági jegyző;

3) a községi képviselő-testület által
3—3 évre saját kebeléből választott két tag;

4) a főszolgabíró által kijelölt község-
beli közműves vagy ácsmester; az esetben
pedig, ha olyan a községben nem lakik,
ezen szakban jártas egyén.

5) a községi vagy körorvos, esetleg a
járás orvos;

6) a községi tűzoltóság vezetője.

Az építési bizottság eljárásért díjazás-
ban nem részesül, a mennyiben azonban a
beadványt és mellékleteit a jegyző készíti
el, folyamodó terhére mérsékelt díjazásban
részesül.

7. §.

Az építési bizottság a kérvény tárgyát
a bemutatott terv, illetőleg leírás alapján a
szomszédok és felek észrevételeinek vagy
kifogásainak meghallgatása mellett, a hely-
színen megvizsgálja, megállapítja különösen,
vajjon a tervezett létesítménynél ezen épít-
ési szabályrendelet határozmányai pontosan
betartottak-e és megokolt véleményes ja-
vaslatot hoz.

A tárgyalásról részletes jegyzőkönyvet
vezet.

A jegyzőkönyv az összes jelenlevő bi-
zottsági tagok és a felek által aláírandó.

Ezen jegyzőkönyvet az építési bizott-
ság elnöke az összes idevágó ügyiratokkal,
tehát a kérvénnyel, illetve a bejelentés
hivatalos felvételével, a tervvel vagy lei-
rással együtt mulhatlanul a községi előjáró-
ságnak további eljárás végett bemutatni
tartozik.

8. §.

Szükség esetén vagy vitás kérdések
alkalmával vagy a tervezett építés fontossá-
gához mérten a járási főszolgabíró, szakközeg
közreműködése mellett ujabbi helyszíni szem-
lét rendelhet el, melynek alapján az épít-
ési bizottság előterjesztése, beérkezésének
napjától számítva legkésőbb 8 nap alatt az
építési engedélyt megadja vagy megtagadja.
A megtagadó határozat mindenkor meg-

— Bécsben, különben a nászutazás al-
kalmával ezt elbeszéltem.

Ilonkát, kérésére elkisértük a villamos
vasutig, ott elváltunk tőle, csak azt sajnálom,
hogy Magduskám is megcsókolta, hisz ma-
gam sem tudom, ki volt ez a bájos nő, —
bizonyára színésző.

De sokat köszönhetek neki, mert ha
meg nem ment, úgy nőm bizonyára váló-
pert indít, így meg férje is vagyok, még
rokonságunk is nagyobbodott, meg aztán
boldogan is élünk a nászutazás és a malőr
megtörténete után, melyek csak az át-
kozott meleg volt oka s ha olykor elbe-
széltem e furcsa történetet, Magduskám,
oly jóízűen kaczag felette, hogy kénytelen
vagyok csókjaimmal lecsillapítani.

Persze Ilonkát nem említem fel, jhah!
hiába, a válópertől, most még jobban irtódom.
Angelus.

Mult és jövő.

Emlékezel? Mikor ott a szép várrom
ormán voltunk, a következő hangulatkelő
kép tárult szemünk elé.

* * *

A nyári napsugár kíváncsian tekintett
a lombok közzé, a mint a szél könnyedén
meglebbentette a liána és borostyán leve-
leit, melyek egészen befűdtek a régi kas-
tély lombjait. Különös volt a napsugárnak,
hogy a romok évezredes csendjét most vi-
dám kaczagás verte fel. A liánák és boros-
tyánok mögött három jókedvű fiu haladt
fel. Látszott arcukon a gondtalan vidám-
ság; csak a jelennek éltek; tréfálkozva,
virágot szedve, ágakat tördelve mentek
előre.

okolandó. Ezen határozat ellen a felebbe-
zés 8 nap alatt bejelentendő és írásban
kifejthető.

A főszolgabíró végzése ellen beadott
felebbezés elbírálására a vármegye alispánja
és utolsó fo:ban a közigazgatási bizottság
illetékes. A felebbezés rendszerint halasztó
joghatállyal bír.

A 3. §-ban megnevezett épületeknél az
alispán a hatósági szakértő (a kir. államépi-
tészeti hivatal főnöke, tiszti főorvos, tüzfel-
ügyelő) javaslatára a helyszíni szemlét el-
rendelheti s azt a 3. §-ban megnevezett
épületeknél elrendelni köteles s annak alap-
ján adja ki, vagy tagadja meg az építési
engedélyt.

Az alispán megokolt határozata ellen
8 nap alatt felebbezésnek van helye. Ily
esetben másodfokban a közigazgatási bi-
zottság, harmadfokban végérvényesen a
beügyminiszter határoz.

A felebbezésnek halasztó joghatálya
van a helyszíni szemle megtartásánál eljáró
hatóság képviselője és a hatósági szakértő
napidíj és fuvar költség felszámítására jo-
gosult, s ezen díjakat és költségeket folya-
modó fél előlegezni tartozik.

Gőzerőre vagy tűzveszélyes anyag fel-
dolgozására vagy termelésére berendezett
gyárak építése vagy átalakítása céljából
megtartandó helyszíni szemléhez a tüzen-
dészeti szakértő (tüzfelügyelő) mindig meg-
hívandó.

Ugy a járási főszolgabíró, mint a vár-
megye alispánja az általuk megadott épít-
ési engedélyekről nyilvántartást vezetni
tartoznak.

9. §.

Az építési engedély megadásáért en-
gedélyes a község építési alapja javára 10
fritig terjedhető díjat fizetni tartozik. A 4.
§. utolsó bekezdésében megnevezett épít-
kezésért járó engedély díj fizetés kötele-
zése alá nem esik.

A község ezen építési alapot építési
bizottsága által önálló alapként kezelheti és
azt községi háztartás keretében számolja el.

10. §.

A tervezett építkezés vagy javítás az
építési engedély elnyerése előtt nem kezd-
hető meg.

Az építési engedély annak kézbesítésé-
től számítandó 1 évig érvényes.

11. §.

Az építkezés megkezdése beszüntetése,
újból felvétele, annak befejezése, az építési
bizottság elnökének azonnal bejelentendő.

Az építési bizottság minden tagja az
építést annak folyama alatt időnként meg-
szemlélni és az építési engedélyben foglalt
feltételek szigorú betartását ellenőrizni kö-
teles.

Az építés folyama alatt szükségesnek
mutakozó nagyobb eltérések csak az ille-
tékes hatóság előzetesen megszerzendő en-
gedélyezésével fogantatosíthatók, kisebb el-
térésekhez az építési bizottság hozzájárú-
lása elegendő.

Az építés befejezésének bejelentése
után az építési bizottság szemlét tart és
meggyőződést szerez magának arról, vajjon
az építkezés az engedély határozmányainak
szigorú betartása mellett létesített-e vagy
nem; ez utóbbi esetben az építési enge-
délytől való eltéréseket magában foglaló
tüzetes jegyzőkönyvet vesz fel és azt az

Tegnap még a vizsga előtt minden gon-
dolatukat a bizonyítvány foglalta el s most
feledve mindent, feledve a kiállott izgalma-
kat, csak a pillanatnak élnek, csak az le-
beg szemek előtt, hogy minél hamarabb
megmászassák az ódon vár tornyát s on-
nan tekinthessenek szét a messze vidékre.

A régi várrom buskomor tekintettel
nézett a virgoncz fiukra. Hej, régente más-
féle zaj verte itt fel a némaságot; harszí
zaj, daliás lovagok kemény léptei hangzot-
tak itt s a dalnokok epedő dalai szálltak
fel a völgyből. Régen elmúlt mindez! Az
ágyugolyó, mely ezer halált osztott, — most
csendesesen pihen a virágos völgyben, a fű
beütötte; nem is sejtethetné senki, mennyi
pusztulást fűd el a futó borostyán és a
virág!

A nap mind jobban alkonyatra szállt,
már a völgy egész árnyba borult s a jó-
kedvű fiuk kaczagása mind magasabbról
hangzott. Végre elérték a tetőt. Kimele-
gedve, kifáradva bár, mégis teljes gyönyör-
rel élvezték a szemük elé táruló kilátást.
Ujjongva mászták meg a magas falat; fejük
nem szédült, midőn a mélységbe tekintettek.
Kinyílt előttük az egész völgy s úgy tűnt
fel nekik, mintha mindaz az övék volna:
mintha az egész szép világ elférne az ő
ujjongó szíveikben. Hiszen előttük volt még
az élet, övéké a jövő. Lábaik alatt a kövek,
lefoszolva a falról, csendesen gördültek le
a völgybe. Az ódon vár napról-napra omla-
dozott. Az utolsó sugár is eltűnt ormairól
s a szél sóhajtva suhant át felette. Szegény
várrom, már csak a mult az övé!

B. Gyuléné.

illetékes hatóságnak bemutatja. A hatóság vagy az építési engedélynek meg nem felelő rész elbontását rendeli el, vagy az építést utólag helyben hagyja és határoz vajjon az eltérés által elkövetett szabálytalanságokért vagy mulasztásokért az építés vezető büntetendő-e.

Ujjonnan épített vagy lényeges javítás alá vett lakhelyiségeknek megállapítandó, vajjon azok lakhatók-e?

Az építési bizottság által megadott lakhatási engedély elnyerése előtt a lakásokba költözni nem szabad.
(Folyt. köv.)

Budapest, 1894. június 8.

— A király itthon. — A kormányválság. — A képviselőház ülése. — Hédeváry, Bánffy és Wekerle.

Az utóbbi időkben sok váratlan esemény történt az országban. Maga a főváros még ma is oly izgatott, hogy a legkisebb változásokra is nagy tüntetésekre fogja magát ragadtatni. Jelenleg Budapest valóban a magyar főváros képét nyújtja; komoly és méltóságos. S ez mind csak annak tulajdonítható, hogy a király ő felsége itthon van. Nincs alkalmunk mindig idehaza látni, de mikor a fővárosba jó, rajongó szeretettel veszi őt körül a nép, s hódolattal és tisztelettel várja megérkezését. A fővármesteri hivatal csak e hónap közepére jelezte a király megérkezését, de az újabb időben bekövetkezett események arra bírták, hogy az eredeti tervtől eltérőleg már 4-én megérkezzenek. A főváros főjei, országgyűlési képviselők és főrendiházi tagok nagy csoportokra oszolva várják őfelségét, kit az utcán összegyűlt óriási néptömeg hatalmas éljen riadalommal üdvözölt.

Azóta megelégnék a királyi várpalota. A napoként zeneszó mellett felvonuló díszőrséget nagy sokaság kíséri. S mikor a honvédség áll díszőrséget, valóságos lelkesedéssel fogadják a derék fiukat, így adván kifejezést az irántuk érzett rokonszínüknek. A palota környékén megszáporodtak a sétálók, kíváncsian várva, melyik ablaknál pillanthatják meg a király alakját.

De a legélénkebb teszik a palota környékét a közelet szereplő férfainak fogatai. Mikor teljes bizonyossággal tudták, hogy Wekerle lemondott, az egész fővárost izgatottság ejtette meg. A hétfői képviselőházi ülésen zsúfolásig megteltek a karzatok, hogy Wekerle személyes nyilatkozatát hallják, Wekerle ezen az ülésen lemondását csakugyan be is jelentette. Egy csomó Apponyista az Ugronékkal, és fenn a karzaton egy csomó magnás kisasszonnyal egyetemben gnyosan mosolygott, hanem a jobboldal, de még az ellenzék egy része is tüntetőleg éljenzett, mely éljenzés az utca népének ajkán vert hatalmas visszhangot. Majd a lemondás a hivatalos lapban is publikáltatott.

Khuen-Héderváry gróf, horvát bán lett megbízva a kabinetalakítással. E lön nagy futkosás mindenfelé. Boldog fiakerosok! Még a magnások legkedvesebb mulatsága, a löverseny sem jövedelmezett nekik annyit, mint ez a kabinetalakítási kísérlet. Csak örökös kormányválság volna! Gondolják magukban Hédeváry a legnagyobb erőmegfeszítéssel megpróbálta, hogy összehozzon egy új kormányt. A szabadságvámpárt, mely Wekerlével szolidaritást vállalt, szorosán állt, bár több oldalról olvashattuk, hogy annak jó akármilyen kormány. A főváros kávéházaiban, hol a képviselők is gyakran megfordulnak, Szapary és Appony-miniszteriumról is hallottunk beszélni. De még semmi sem volt bizonyos. És az a bizonytalanság belénk oltotta az asszonyok fő jellemvonását, a kíváncsiságot. Tessék elképzelni, hogy mily mohón falták az újabb és újabb tudósításokat. A várpalotából kiszivárgó hír egy perc alatt befutotta a várost.

Denique Khuen Hédeváry gróf kísérlete sem sikerült, kormányt nem tudott alakítani s megbízatását visszatette őfelsége kezeibe. A szabadságvámpárt a legnagyobb örömmel fogadta azon hírt, hogy Wekerle utólag megbízatik kabinetalakítással. Eleinte nem akarták hinni, de hát mégis úgy volt. Miniszterelnök tehát már nem volt kérdésben. De annál inkább a miniszterek. Mondták, hogy Fejérvárynak okvetlen benne kell lenni a miniszteriumban. Azonban voltak olyanok is, kikről azt mondják, hogy a kormány tagjai semmi szín alatt sem maradhatnak. Ilyen volt a reformok minisztere, Szilágyi Dezső, Csáky vallás- és közoktatásügyi miniszter, ki a gyermekek vallásáról szóló rendeletéről vált ismeretessé, és Tisza Lajos gróf, a királyi személye körüli miniszter, ki Szegedet építette.

Már most aztán megindultak a tárgyalások, melyek még mindig nem vezettek eredményre. Csáky már úgy is óhajtott szabadulni a miniszteri tárczától, a mely csak teher volt neki. Szilágyiról azt írták a lapok, hogy képviselőházi elnök lesz Bánffy helyébe, a ki viszont tárczát vállalt. Tisza Lajos grófról semmit sem szólnak, ő megy, az bizonyos.

Ma este erősen tartja magát a hír, hogy Bánffy Dezső báró lesz a miniszterelnök; a miniszterek az említettek kivételével a régiak maradnak, de ezek is tárczát fognak cserélni.

Mindazáltal erősen hangsúlyozzák, hogy a reformjavaslatok az új kormány program-

jának is főpontjait fogja képezni, s annak a főrendiházban való keresztülvitelét minden áron megkísérik, mert ő felsége maga is kívánja, hogy a tárgyalás a főrendiházban minél előbb megtartassék. Hogy mi igaz ebből, azt csak a történendők lesznek hivatva igazolni.

Fővárosi levelező.

Különfélék.

— **A püspök fogadtatása.** A borsármegyei bérmálás alkalmával Léva, mint a vármegye első városa a hozzá illő fénynyel óhajta fogadni a bérmáló püspököt Boltizár Józsefet, ki folyó hó 13-án este hat órakor érkezik Ujfaluból Lévára. E végből a polgárság kebelében valláskülönbség nélkül mozgalom indult meg a fogadtatásnak mennél imponzansabbá való tételére. A püspököt a városi képviselő testület élén Mária István polgármester a gazdasági kert mellett fogja fogadni, ki azután a pap-ság kíséretében a városba hajt. Mint értesülünk a lelkes polgárság a magasrangú egyházi férfit fátylasmenettel óhajta megtisztelni. A püspök 14-én fogja Léva bérmálását végezni, melynek befejeztével körutját folytatja. — A püspök e hó 2-án kezdette meg borsármegyei bérmautját. Besenyő határán Nedeczky Vincze tb. főszolgabíró és Kruplanicz Endre intéző fogadták. Verebélyen a város határán Gerley Mátyás, a templomhoz érve Pristtyák Neit ez. kanonok fogadta több vidéki lelkészszel. Bérmálás után a főpap házi gazdája, Pristtyák kanonok-lelkész fényes ebédet rendezett melyen feköszöntőt mondott Ruffy Pál m. főjegyző igen lendületes szavakban, ömenciája meghatóan köszönte meg a tisztelet ezen nyilvánulását.

— **Kinevezés.** Őfelsége a király a m. kir. pénzügyminiszter előterjesztésére Olaszvasky Jenő kassai itéletáblai fogalmazót az aranyos-maróthi törvényszékhez bíróvá nevezte ki.

— **A kath. kör** ma délután 5 órakor tartja alakuló gyűlését a róm. kath. fiúiskola helyiségében.

— **Táncmulatságok.** A szép május majális nélkül mult el. Pedig szép leányaink ugyancsak égték a tánczolás kedvtől. De a május hibáját helyrehozza a június. A szent Iván-éji álom tarka figurái megjelennek képzeletünkben, s a nyári éjszaka mulatsága előre is a boldogság érzetével tölti el a tánczolni vágyó tizenhat éves parányi lábak boldog tulajdonosait. Egyszerre két júniálisa is kapunk meghívót. Az egyikről olvassuk: A lévai kereskedelmi csarnok f. évi június hó 16-án esti 8 órakor a Nyitrai féle kertben nyári táncmulatságot rendez. — A belépti díj nincs kiüntetve. — A másik meghívó szintén Merkur gárdájától származik, mert a másik táncmulatságot a lévai kereskedő ifjak társulata rendezi szintén a Nyitrai féle kert helyiség elegáns táncztermében folyó évi június hó 24-én. Ezen tánczestélyt felolvasás fogja megelőzni. Kezdeté esti 8 órakor. Beléptidíj: személyenként 1 frt, családijegy 2 frt. Mindkét tánczestélyre a jegyek előre válthatók Grotte és Holzmann kereskedő uraknál.

— **Katholikus nagygyűlés** lesz ma Nagy Tapolcsányban, a melyhez közel fekvő Kis-Tapolcsányban Károly Lajos főhercegnek nagy kiterjedésű uradalma van. A mozgalomban közéletünk emberei közül többen részt vesznek: így Odessalchi Livio herceg, Zamoyski Jenő gróf, Rudnyánszky József báró s azonkívül Nyitrai megye több előkelő földbirtokosa. A gyűlést Zichy Nándor gróf fog elnökölni.

— **Érettségi vizsgálat.** F. évi június hó 8 és 9. Wiedermann Károly kir. tanácsos tankerületi főigazgató elnöke alatt tartott érettségi vizsgálat eredménye: **Jel es en é r e t t:** Ehrenstein Samu, Klein Vilmos, Leidenfrost Gyula. **J ó l é r e t t:** Schwarz Adolf, Török Alajos, Valló Vilmos. **É r e t t:** Belesák László, Essösy Béla, Hoffmann Árpád, Lukács Pál, Pély József, Seltsem János, Jankovich Gyula.

— **Megrendítő szerencsétlenségről** veszünk hírt, mely Lipthay Guidó borsármegyei földbirtokost érte. Hirneves ügöző ménéséből egy ló oly szerencsétlenül rugta meg, hogy bal lábának alsó szára eltörtött. A szétzuzott csontok következtében a fővárosba hozták, hol a veres-kereszt kórházban folyó hó 8-án a sebesült lábat amputálták. — Állapota azonban még mindig veszélyes, mert a beteg a sebláztól nagyon elgyöngült. Orvosa, Bartha Gábor dr. folyton ágya mellett van, hogy minden pillanatban segítségére lehessen.

— **Különös becsületsértés.** Beállit a járásbíróság büntetőügyi bírójához egy nagyodi paraszt a leányával, egy husz esztendősi falusi szépséggel, a ki már menyecske volt, mert a feje már selymekendővel volt bekötte.

— Nos, mi baj. Kérdi a bíró.
— A gazda megcsavarja bajuszát, izgatottan himez-hámoz, a menyecske szégyenkezve tépi a köténye fodrát. Végre kirukkol az öreg.

— Hát tekintetes uram, nagy bajunk volna, ha megigazítaná. Nagy somfordáló ember az én komám. Mindig jó emberem volt, de mégis muszáj őt beperelnem.

— Hogy, hogy?
— Hát a becsületünket keressük.
De erre a menyecske már sirva fakadt.
— De igen. Most két hete volt a leányom lakodalma. El is készültünk rá, a mint illik, tisztességgel. A násznépet kocsi-kon, csengetyüs lovak vitték a templomba. A menyasszony kocsiját felbokrézták, felpántlikáztuk. De kérem. Tessék csak olyat gondolni is. Az én komám azt mondotta bosszúból, a miért meg nem hívatuk, hogy minek az a pántlikás, csengetyüs ló a menyasszonynak, nem illeti azt meg.

— De hiszen ez még nem becsületsértés. Mondá mosolyogva a bíró.

Dej' szén kérem, nagy dolog ez. Tessék csak beidézni ő kegyelmét, meg a tanukat, majd megmondják azok, hogy becsületsértés-e az, ha valamely menyasszonynak azt mondják Nagyodon, hogy nem illetik meg a pántlikás, csengetyüs lovak.

Diktum, beidézik a feleket, a tárgyalás folyamán vádlott bűnösnek találtaik, mert Nagyodon csak a dá má k a t nem viszik csengetyüs szekéren.

— **Gyermekölés.** Ismét egy régi nótá régi bűnről. Ismét egy gyermekgyilkosságot jegyez fel a krónika. Szabó Zsófia nagysallói, 20 éves parasztleány hívős viszonyból származott újszülött gyermekét a mult héten Nagy-Sallóban, a házuk végén levő kis kertbe élve egy gödörbe beásta, s földdel betemette. A bűntett nyomát a csendőrség fedezte fel, mely erős gyanút táplált a leány más állapota iránt. Vallatára fogván a leányt, az töredelmesen bevallotta bűnét. A lelketlen anya jelenleg vizsgálati fogságban van.

— **A honvédségi szükségletek és a magyar ipar.** Az orsz. iparegyesület arról értesíti az érdekelt iparosokat, hogy az idén 11,410 pár bakancs és 8560 pár könnyű cipő lesz a kisipar számára kiadandó. A bakancsok kiállításának ára 4 frt 92 krban, a cipőké 1 frt 16 krban van megállapítva. Az ajánlatok június hó 20-áig az illető ipartestületek utján, a hol pedig ipartestületek nincsenek, közvetlenül nyújtandók be az illető keresk. és iparkamarához. A bakancs készítésére vonatkozó határozmányok és egyéb részletes föltételek az orsz. iparegyesületnél, valamint a keresk. és iparkamaráknál megtekinthetők.

— **A tagosítási törvény módosítása.** Az érvényben lévő tagosítási törvénynek több rendbeli fogyatkozását derítette ki a gyakorlati tapasztalás s jórészen e fogyatkozásoknak tulajdonítható, hogy a tagosításnak közgazdasági szempontból annyira fontos ügye nem halad a kellő gyorsasággal. E körülményre való tekintettel az igazságügyminiszter — mint értesülünk — a tagosítási törvény revízióját célba vette s a szükséges módosításoknak megfelelő új törvényjavaslatot már legközelebb betérjeszti a képviselőházhoz.

— **Rövid hírek. — Felrobbant hegy.** Esztergomban az Anna völgyi bánya előtt az ugynevezett régi hán y ó i benne kifejlődött gázok meggyuladása következtében felrobbant; a szétvetett törmelék egy arra hajtó fuvarost lovasból s azon kívül több más fuvaros ökreit s lovait eltemette, úgy hogy az embert és állatokat megszenesedve élettelenül húzták ki a romok alól. — **Nagy zivatarok.** Siofokon 6-án este oly jégeső esett, hogy minden vetést tönkre tett, a harangokat a szél összeverte a toronyban s a félfontos jégdarabok számos ablakot bevertek. Bécsben az nap szintén nagy vihar volt, mely borzasztó pusztítást okozott. A telegrafdrótok elszakadtak, a fák ágait lehagattá a szél. Több embert agyonütött a jég; egy kocsi holtan esett le a bakról. Az ország több határából jeleznek nagy jégesőket.

Tanügy.

Tanügyi értesítés.

Az állami tanítóképzőben a zárvizsgák következő rendben fognak tartatni: folyó hó 20-án délelőtt a hit- és erkölcstanból; — 21-én délelőtt neveléstan-magyar- és német nyelvből, ugy szintén menyiség-tan tárgyakból; — 22-én földrajz-történelmi természetrajz- természettani és zenei tárgyakból.

E vizsgákra az érdeklődő közönség tisztelettel meghívatik.

Léva, 1894. június hó 10.

Szabó Lajos, igazgató.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Meghívó.

Az esztergom főegyházmegyei tanfelügyelőségnek 973. szám alatt kelt rendelete folytán a „Léva vidéki róm. kath. népnevelő egyesületé"-nek megalakítása tárgyában 1894. évi június hó 26-án délelőtt 10 órakor, Léva, a városház tanácstermében alakuló közgyűlés tartatik, melyre Czimedet tisztelettel meghívja

Léva, 1894. június hó 4-én.

az előkészítő bizottság.

Tárgysorozat:

a) Az egyházmegyei nagyságos főtanfelügyelő ur vagy annak helyettese által tartandó megnyitó beszéd.
b) Az alakulás kimondása az egyház-

megyei főtanfelügyelő által szerkesztett s a főegyházmegyei hatóság és a hercegprímás által is helybenhagyott alapszabálytervezet alapján.

c) A tisztikar, nevezetesen: elnök, társelnök, jegyzők, pénztáros, könyvtáros — továbbá: központi bizottság megválasztása, a melynek tagjai: a tisztikar, az esperesi körök elnökei és jegyzői; ezeken kívül minden esperesi kerületből egy-egy választott rendes tag, — végül 3 egyházi és 6 világi tagból álló bíráló bizottság megválasztása.

d) Szakszerű felolvasás, tartja: Kucsera Imre, nagysallói tanító

e) Az alapszabályok felterjesztése iránt való intézkedés és a jegyzőkönyv hitelesítése.

A közgyűlést az „Oroszlán-vendéglő" nagytermében tartandó társasébd követi. — Egy teljes teríték ára tanítók részére 1 frt. — A kik e társasébdben résztvenni óhajtanak, ezen szándékukat — a közgyűlést megelőzőleg legalább 8 nappal — Jarróss Ferencz lévai tanítónál jelentsek be.

KÖZGAZDASÁG.

A trieszti általános biztosító-társaság (Assicurazioni Generali) f. é. május hó 10-én tartott 62-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1893. évi mérlegét.

A zárszámadási jelentéséből látjuk, hogy a társaság életbiztosítási díjtartaléka 1893. évi december hó 31-én 39.757,609 frt 91 kr-ra emelkedett, míg kár- és nyeresemény részesülési tartalékok czimén 1.060,020 frt 07 kr. vezetettett új számlára elő. 1893. december 31-én az érvényben volt életbiztosítási tőke összegek 162.807,927 frt 73 kr-ra emelkedtek, az életbiztosítási ágban az év folyamán bevett díjak 6.715,576 frt 28 krt tettek.

A tűz és szállitvány biztosítási ágakban a díj- és illeték bevétel 10.388,780 frt 65 kr volt, miből 2.729,196 frt 46 kr, mint díjtartalék és 996,191 frt 01 kr, mint kártartalék lett minden tehertől menten a jövő évre átvitelezve. Az 1893. december hó 31-én érvényben volt biztosításokért a jövő években esedékesse váló díjkötelezvények összege 29.399,787 forint 58 kr-ra emelkedett.

Kárkért az 1893-ik évben 9.302,328 frt 93 krt fizettek ki. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 262,401,706 frt 51 krnyi igen is tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 49.265,865 frt 80 kr, esik, melyet a társaság 154,321 káresetben fizetett.

Az értékpapírok árfolyam ingadozása feledetere alakított tartalék 1893. december 31-én 1.190,544 frt 33 krt tett ki, daczára annak, hogy a sorsolás alá eső és a névértékükön beváltható értékpapírok csak névértékükön beváltak fel a mérlegbe, míg a nyereség tartalék alapszabályszerű mérvében, a részvénytőke fele összegében, vagyis 2.625,000 frtban, az ingatlan tartalék 1.289,480 frt 92 krnyi összegben, s végre a kates követelések tartaléka 80,000 frt-al fenntartatott

A társaság biztosíték alapjai az ideai ántalások folytán 49.162,470 frt 81 krról 54.990,003 frt 34 kr-ra emelkedtek és következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések 8.747,260 frt 73 kr.
2. Életbiztosítási kövénnyekre adott kölcsönök 3.909,510 frt 96 kr.
3. Állampapírokra adott kölcsönök 36,170 frt 92 kr.
4. Értékpapírok 34.450,046 frt 52 kr.
5. Tárca-váltók 528,064 frt 60 kr.
6. Folyó számlák (Adósok a hitelezők követeléseinek levonásával) 1.214,319 frt 82 kr.
7. Készpénz az intézeteknél és bankoknál 2.429,629 frt 79 kr.
8. A részvényeseknek biztosított adós levelei 3.675,000 frt. O. é. 54.990,003 frt 34 kr.

Ezekből több mint 15 millió magyar értékekre esik.

Az elért 812,185 frt 13 krnyi tiszta nyeresémből a társaság osztalékul részvényenkint 120 frtot aranyban, vagyis 300 frankot fizet.

HENNEBERG G. (cs kir. udvariszállító) selyemyára Zürichben, a privátmegrendelő lakására közvetlenül szállit: fekete, fehér és szines selyemszöveteket, méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vámentesen, sima, csikos, koczkázott és mintázottakat, damasztot stb (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szine árnyalatban), Minták postafordulóval küldenek Svajczba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó

Lévai piaci árak

Rovatvezető: Kónya József városkapitány

Buza w.-mázsánként 6 frt — kr. 6 frt. 20 Két szeres 4 frt 60 kr. 4 frt 80 kr. — Rozs 4 frt. 40 kr. 4 frt 70 kr. Arpa 6 frt 50 kr. 7 frt — kr. — Kukoricza 5 frt — kr 5 frt 20 kr. Bab 3 frt 80 kr. 4 frt — kr. Zab 6 frt 50 kr 7 frt — kr. Lencse 6 frt 70 kr. 7 frt — kr Köles 4 frt — kr. 4 frt 50 kr.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 3 krba kerül; bélyegdíjban — a lakás megjelölése mellett — fizetendő minden egyszeri beiktatásért 37 kr.

KIS HIRDETÉSEK.

Hirdetésekre bővebb felvilágosítást Nyitrai és Társa kiadószámban, ad, ki levélbeli tudakozásra postabélyeg beküldése mellett azonnal válaszol.

A Csizi Jod-Brom-Fürdő.

Évadja megnyílik május 1-én, tart szeptember végéig. Forrása a legtartalmasabb, leghathatósabb. Jod-brom-forrás. A gyógyeredmények meglepők. A fürdőközönségnek immár 10 bérház több mint 100 kényelmesen berendezett lakszobával áll rendelkezésére. — Kétféle konyha, billárd, zongora, olvasó-terem, térszene naponta kétszer. Elő- és utóévadban leszálított lakberek. — Ekkor katonatisztek, állami és vasu ti hivatalnokok gyógy-és fürdődíjak tekintetében is 50% kedvezményben részesülnek. Prospektusokkal szolgál az igazgatóság. — Csiz, u. p. Rimaszécs.

1:30 méter magas, kitünő angol szerkezetű kerékpár jutányos áron eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Egy jó házból való, 1—2 gimnáziumot végzett fiu tanonczul azonnal felvétetik. Hol? Megtudható a kiadóhivatalban.

Berma-ajándéknak

legalkalmasabbak a szép imakönyvek. Bársony-, bőr- és csontkötésben, kaphatók nagy választékban Nyitrai és Társa könyvkereskedésében LÉVÁN.

Egy jó karban levő

B A T A R

jutányos áron eladó Ulrich Nándornál Léván.

34. sz.

Barsvármegye VII-ik számú utibizottsága, az államépítészeti hivatal által készített terv és költségvetés alapján: Alsópélen, Baracsán, Barsendrén és Pozbán együtt 1141 frt 21 krban előirányzott 4 drb. hid, illetve átereszt építését szakértőkkel megtartandó versenytárgyalás útján kívánja biztosítani, melynek f. é. junius hó 15-én Barsendrén 25. sz. a. a helyettes elnök lakásán leendő megtartásához az érdeklődők ezennel meghivatnak.

BÉRMA AJÁNDÉKNAK

Legcélszerűbb az ékszer vagy óra, miután azok hasznosságuknál, valamint állandó értéküknel és tartósságuknál örökös emléket képeznek. E czélból ajánlom a t. közönség szives figyelmébe du-san felszerelt óra-, arany- és ezüst ékszeráru üzletemet, melyben mindenki részére alkalmas berma-ajándék található. nagy választékban, rendkívül olcsó áron már 1 frttől kezdve. Vidéki megrendelések gyorsau, pontosan és lelkiismeretesen teljesítettnek.

Kitünő tisztelettel KLEIN SÁNDOR órás és ékszerész LÉVÁN.

ASSICURAZIONI GENERALI 1893. ÉVI MÉRLEGE.

Table with columns: BEVÉTEL, Nyereség- és veszteség-számla az A mérleghez (1893.), KIADÁS. Rows include: 1. Díjtarték a mult évről, 2. Tartalék oly károokra, melyek 1892. decz. 31-én megfüggőben voltak, 3. Díjak a törleszték levonásával, 4. Visszatérített baleset károk, 5. Visszatérített baleset jutalékok, 6. Kötvényilletékek, 7. Tőke elhelyezések jövedelme, 8. Nyereség különféle értékesítések folytán.

Nyereség- és veszteség-számla a B mérleghez. — Életbiztosítási osztály (1893).

Table with columns: BEVÉTEL, Nyereség- és veszteség-számla a B mérleghez. — Életbiztosítási osztály (1893.), KIADÁS. Rows include: 1. Díjtarték a mult évről, 2. Tartalék 1892. december 31-én függőben levő károokra, 3. Díjbévetel, 4. Kötvénydíjak, 5. Díjtarték átadott viszontbiztosításokra, 6. Elhelyezett tőkek jövedelme, 7. Nyereség különféle értékesítések folytán.

VAGYON. Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1893. december 31-én.

Table with columns: Folyó szám, A tétel neve, A, B, Összesen, Folyó szám, A tétel neve, A, B, Összesen. Rows include: 1. A részvényesek adósevelei a tőke be nem fizetett részéről, 2. Ingatlan birtok, 3. Városi telkek, 4. Kamatozó jelzáloghitelbiztosított, 5. Kölcsönök letéteményezett állam és más értékpapírokra, 6. Állam- és más értékpapírok, 7. Váltók a társaságban, 8. Előlegek a jelzálogosztálynak, 9. Fennkelt folyó számlán különböző bankoknál és hitelintézeteknél, 10. Készpénz-készlet a triesti és velencei igazgatóságok penztárában, 11. Készpénz-készlet a fiókok penztárában, 12. Maradvány az viszontbiztosított számláiból, 13. Maradvány az intézet fiókjának számláiból, 14. Maradvány az A mérleg folyó számlájából, 15. Adóssok különböző címek alatt, 16. Díjtarték átadott élet- és viszontbiztosításokra, 17. Biztosított és vasszerények a társaság összes hiva alában, 18. Előlegezett jutalékok és szervezési költségek.

A. e. kir. szab. Assicurazioni Generali központi igazgatósága Trierben: Enrico M., Dr. Camillo Bozza, Fábó Ernő, Otto, Dr. Calabi R., Báro Morigio Jósef, Segré V. Magyarországi vezérigynökség, Budapest, Dorottya-utca 10. sz., az intézet saját házában.

Bővebb zárszámadási jelentések az alanti főigynökségnél kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb készséggel adatnak és élet-, tűz-, szállítvány- és üvegbiztosítások az Assicurazioni Generali, jégbiztosítások a Magyar jég- és viszontbiztosító részv.-társaság és baleset elleni biztosítások az Első o. ált. baleset ellen biztosító-társaság számára a legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak mellett fogadtatnak el. A lévai főigynökség Frommer S.

Üzlet megnyitás.

Ipolyságon tíz év óta fennállott

szappanos üzletemet

Lévára, Szepesy-utca 600. sz. alá helyeztem át, melyről, midőn Léva és környéke n. érd. közönségét tisztelettel értesíteni szerencsém van, kérem szives pártfogásukat s maradok Léván, 1894. junius 1.

kiváló tisztelettel

Mautner László.

1244.1894. tlkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A verebéli kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Rosenfeld Jánosné, dr. Haas Zsigmond végrehajthatónak Csuprai András végrehajtást szenved elleni 2 frt 75 kr, 4 frt és 17 frt 11 kr, tőkekövetelések és jár. iránti végrehajtási ügyében, a verebéli kir. járásbiróság területén fekvő Felső-Pél község határában fekvő a felső-péli 14. sz. tjkvben A I. 1—2 sorsz. a. házfekvőségükre az 1881. LX. t. cz. 156 §-a értelmében úgy végrehajtást szenvedettek illető 1/4. valamint társtulajdonosokat illető 3/4. tulajdon jutalékokra 388 frtban valamint az u. o. 198. sz. tjkvben A I. 1—5 sorsz. a. foglalt ingatlanokra eső részben 972 frtban és az u. o. A + 1. sorsz. a. foglalt szőlő fekvőségre egészben az árverést 138 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1894. évi junius hó 28-ik napján d. e. 9 órakor Felső Pél község házában megtartandó nyilvános érverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át vagyis 38 frt 80 kr, 97 frt 20 kr, 13 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. LX, t. cz. 42. § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. § ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Verebelyen, a kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál, 1894. évi május hó 2.

Nemlaha, kir. járásbiró.